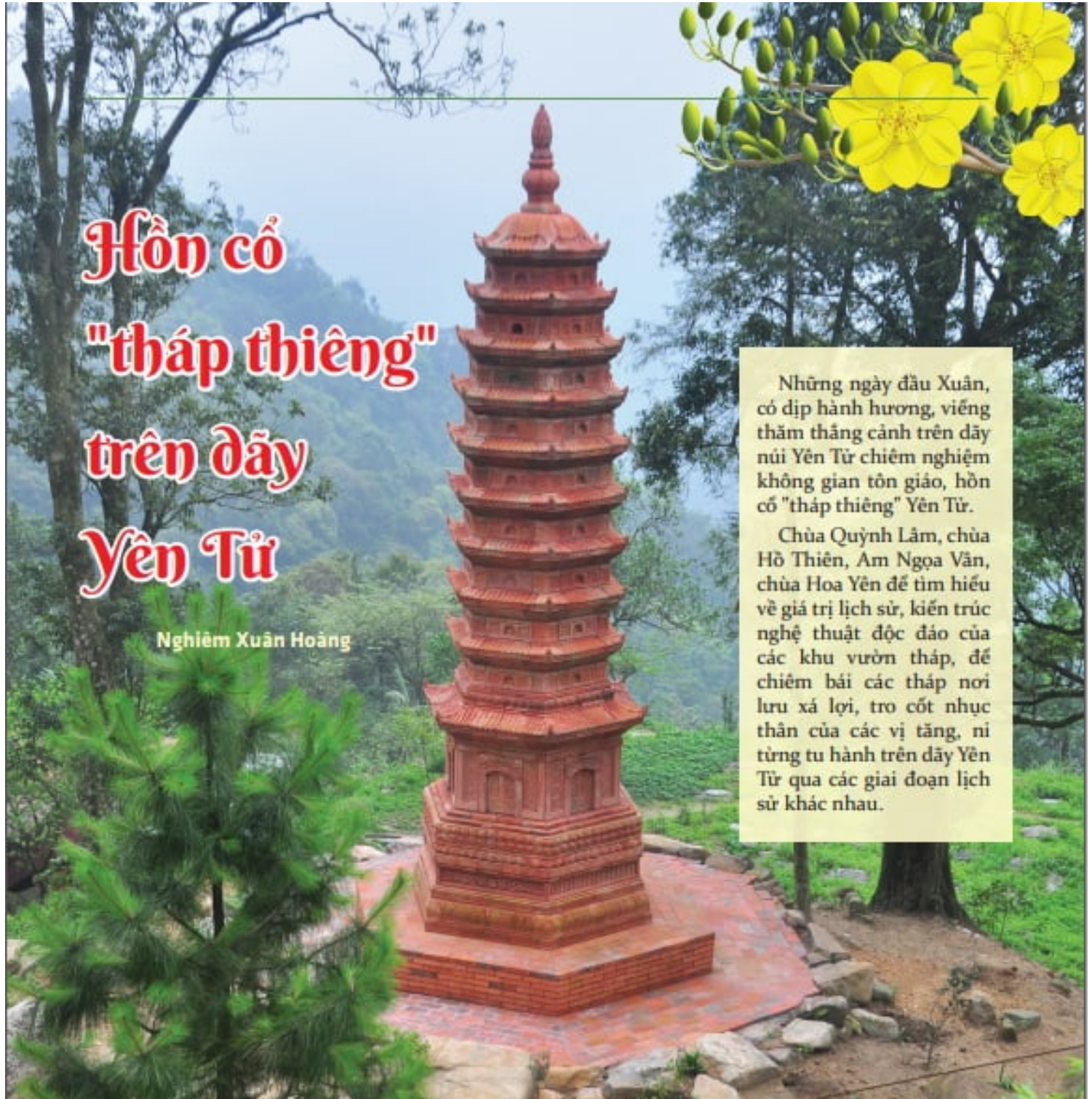

HỒN CỐ "THÁP THIÊNG" TRÊN DÂY YÊN TỬ

Hồn cổ "tháp thiêng" trên dãy Yên Tử

Nghiêm Xuân Hoàng

Những ngày đầu Xuân, có dịp hành hương, viếng thăm thắng cảnh trên dãy núi Yên Tử chiêm nghiệm không gian tôn giáo, hồn cổ "tháp thiêng" Yên Tử.

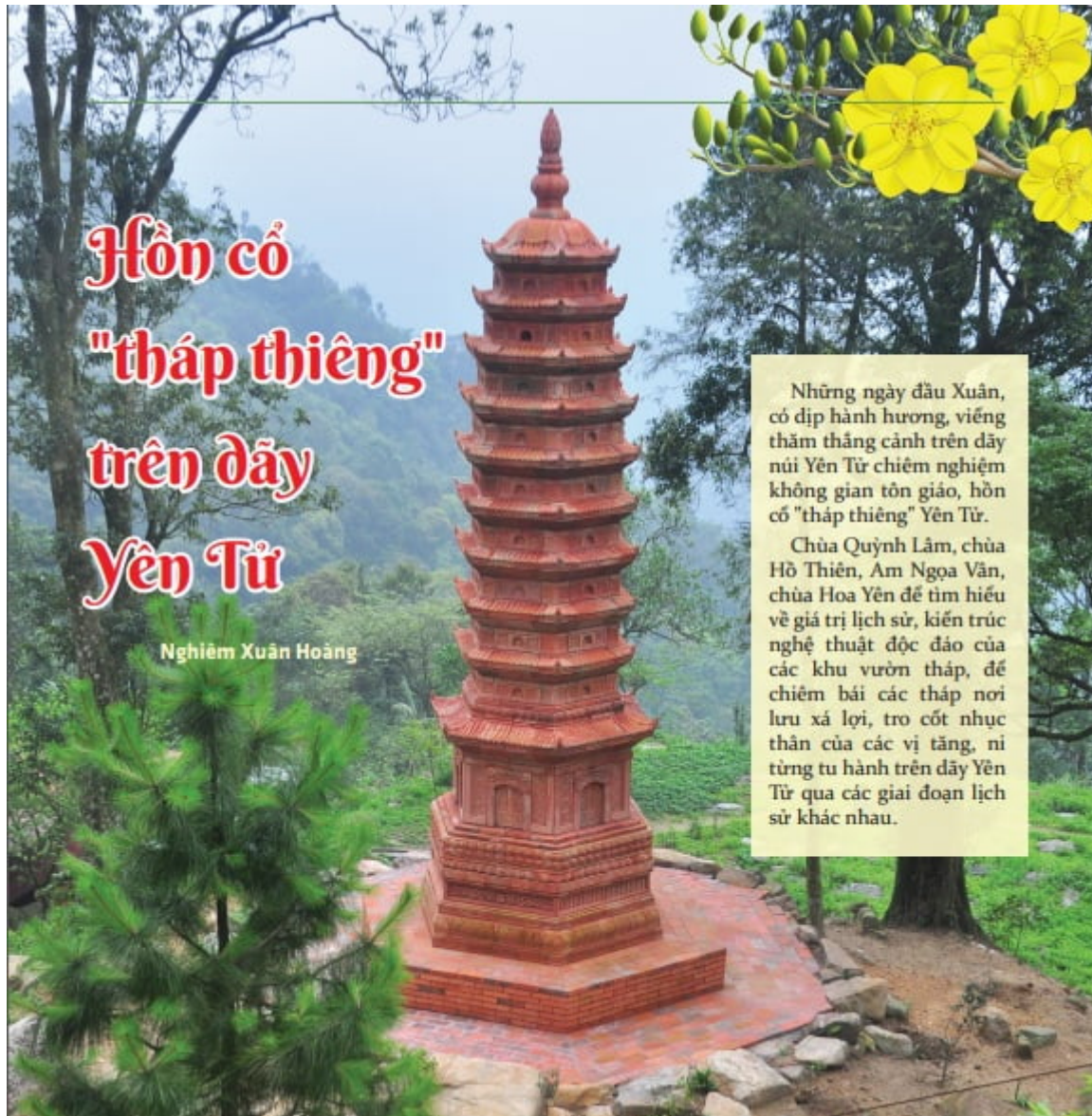
Chùa Quỳnh Lâm, chùa Hồ Thiên, Am Ngoạ Vân, chùa Hoa Yên để tìm hiểu về giá trị lịch sử, kiến trúc nghệ thuật độc đáo của các khu vườn tháp, để chiêm bái các tháp nơi lưu xá lợi, tro cốt nhục thân của các vị tăng, ni từng tu hành trên dãy Yên Tử qua các giai đoạn lịch sử khác nhau.

Nghiêm Xuân Hoàng
Tạp chí Nghiên cứu Phật học Số tháng 1/2022

Những ngày đầu Xuân, có dịp hành hương, viếng thăm thắng cảnh trên dãy núi Yên Tử chiêm nghiệm không gian tôn giáo, hồn cổ "tháp thiêng" Yên Tử.

Chùa Quỳnh Lâm, chùa Hồ Thiên, Am Ngọa Vân, chùa Hoa Yên để tìm hiểu về giá trị lịch sử, kiến trúc nghệ thuật độc đáo của các khu vườn tháp, để chiêm bái các tháp nơi lưu xá lợi, tro cốt nhục thân của các vị tăng, ni từng tu hành trên dãy Yên Tử qua các giai đoạn lịch sử khác nhau.

Hòn cổ "tháp thiêng" trên dãy Yên Tử

Nghiêm Xuân Hoàng

Những ngày đầu Xuân, có dịp hành hương, viếng thăm thắng cảnh trên dãy núi Yên Tử chiêm nghiệm không gian tôn giáo, hòn cổ "tháp thiêng" Yên Tử.

Chùa Quỳnh Lâm, chùa Hồ Thiên, Âm Ngọa Vân, chùa Hoa Yên để tìm hiểu về giá trị lịch sử, kiến trúc nghệ thuật độc đáo của các khu vườn tháp, để chiêm bái các tháp nơi lưu xá lợi, tro cốt nhục thân của các vị tăng, ni từng tu hành trên dãy Yên Tử qua các giai đoạn lịch sử khác nhau.

Vườn tháp chùa Hồ Thiên

Chùa Hồ Thiên (xã Bình Khê, thị xã Đông Triều) nằm ở phía nam núi Phật Sơn, được xây dựng trên núi Trù Phong ở độ cao 580m so với mặt nước biển.

Đầu năm 2020, khu vườn tháp được trùng tu với nhiều hạng mục quan trọng, đường kết nối giữa sân nhiều các tháp với nhà tổ và khu nhà thất được lát đá theo lối cổ.

Khu vườn tháp chùa bao gồm 01 tháp lục giác 9 tầng xây bằng chất liệu gốm đất nung, các hoa văn họa tiết trang trí xung quanh tháp theo mẫu gốm đất nung thời Trần; 01 tháp bằng gạch và 05 tháp bằng đá xanh mịn không vân thớ.

Vườn tháp chùa Hoa Yên

Vườn tháp Huệ Quang là vườn tháp trung tâm, trong đó có tháp của đức Điều Ngự Giác Hoàng Trần Nhân Tông, có gần 100 ngọn tháp bao quanh. Bao gồm có 40 tháp mới được trùng tu

năm 2002 bằng xi măng phía sau tháp Huệ Quang, 25 tháp gạch nằm rải rác trên sân vườn tháp, 15 tháp đá, trong đó có một ngọn tháp bằng đá xanh, còn lại là tháp bằng đá gạo, có một số ngôi tháp đã bị đổ chỉ còn lại là dấu tích.

Tháp Huệ Quang là một ngọn tháp cao 6 tầng được ghép bằng đá, sân tháp hình vuông có tường bao quanh 4 mặt. Trong lòng tầng 2 của tháp đặt tượng Phật hoàng Trần Nhân Tông, cao 62cm, bằng chất liệu đá cẩm thạch, trong tư thế một nhà sư ngồi thiền định.

Ngoài ra còn cụm tháp Hòn Ngọc nằm trên một gò đất khá rộng, bằng phẳng, gồm 9 ngọn tháp, bao gồm cả tháp đá và gạch, tháp của những nhà sư tu hành ở đây từ cuối thời Lê cho đến đầu thời Nguyễn còn 3 ngọn tháp đá và 6 ngọn tháp gạch.

Vườn tháp chùa Quỳnh Lâm

Chùa Quỳnh Lâm tọa lạc trên núi Tiên Du, xưa kia là nơi các vị tổ của Thiền phái Trúc Lâm Yên Tử như Trần Nhân Tông, Pháp Loa, Huyền Quang đều đã về tu hành. Thời Trần, do có vị trí là cửa ngõ kết nối trung tâm Phật giáo Yên Tử, Ngọa Vân, Hồ Thiên với các ngôi chùa khác trong vùng và các chùa ở vùng đồng bằng Bắc bộ, nên chùa được mở rộng và đầu tư xây dựng thành một trung tâm Phật giáo quan trọng.

Chùa Quỳnh Lâm là một trong những ngôi chùa có nhiều tháp, với 59 tháp và phế tích tháp, trong đó có một số tháp đã được trùng tu, ngôi tháp Tuệ Đăng của cụ Chân Nguyên chưa trùng tu (còn nguyên).

Vườn tháp Am Ngọa Vân

Di tích Ngọa Vân ngày nay là một quần thể chùa tháp lớn được bố trí thành 3 lớp trên núi Bảo Đài. Thời Trần, khi thượng hoàng Trần Nhân Tông đến với núi rừng Yên Tử để tu hành, Ngài đã tạo dựng ở đây một am nhỏ để tu thiền, sau khi Ngài tịch các thế hệ nối tiếp đã xây dựng thêm ở đây nhiều công trình Phật giáo phục vụ cho việc tu hành.

Tháng 12/2021, khu quần thể di tích Am Ngọa Vân được khánh thành trùng tu với nhiều hạng mục như Tam bảo, nhà tăng, nhà khách, các công trình phụ trợ khác và đặc biệt là khu vườn tháp vẫn giữ được nét cổ kính, trầm mặc với thời gian.

Khu vườn tháp gồm 7 tháp, chính giữa là tháp Phật hoàng, bên cạnh là tháp Đuan Nghiênm và tháp Bảo Sái; các tháp còn lại là của các vị tu hành tại đây qua các thời kỳ.

Nghiêm Xuân Hoàng

Tạp chí Nghiên cứu Phật học Số tháng 1/2022